

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: SI-9P/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2723200299
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2723200299.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom Mgr. Petrom Gučkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. U., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: A. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F., U. XXX/XX a X. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y., F., o návrhu matky na určenie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloleté dieťa X. U., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa s účinnosťou od 8.3.2023 do 31.12.2023 sumou 100,- eur mesačne a s účinnosťou od 1.1.2024 sumou 110,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloleté dieťa za obdobie od 8.3.2023 do 30.6.2024 vo výške 1 638,24 eura je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 90,- eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

IV. Súd styk otca s maloletým dieťaťom n e u p r a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 8.3.2023 domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu X. U., nar. X.X.XXXX. Navrhla, aby súd otcovi uložil povinnosť platiť výživné v sume 100,- eur mesačne.

2. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom bol v konaní vypočutý (prostredníctvom videokonferencie). Následne ho súd vyzval na oznámenie, či trvá na svojej osobnej účasti na pojednávaní (s upozornením v zmysle ustanovenia § 157 CSP), v stanovenej lehote sa však nevyjadril a tak mal súd za to, že na svojej osobnej účasti na pojednávaní netrvá. Vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, písomnými vyjadreniami, rodným listom maloletého dieťaťa, záznamami z informatívneho stretnutia rodičov, správami a potvrdeniami sociálnej poisťovne a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oznámením Okresného úradu Y., katastrálneho odboru, oznámením Okresného riaditeľstva PZ v Y., okresného dopravného inšpektorátu, evidenčnými kartami vodiča, správami kolízneho opatrovníka z prešetrovania pomerov, správami o povesti, oznámeniami a potvrdeniami ústavu na výkon trestu odňatia slobody, rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava II a Okresného súdu Malacky a zistil tento skutkový stav veci:

3. Z rodného listu maloletého X. U. súd zistil, že sa narodil dňa X.X.XXXX v L., ako matka je v rodnom liste zapísaná A. S., nar. XX.X.XXXX a otec X. U., nar. XX.X.XXXX.

4. Súd mal zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Senica zo dňa 5.5.2023 preukázané, že rodičom neboli za posledných 12 mesiacov vyplatené žiadne dávky sociálneho poistenia. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 2.10.2023 súd zistil, že matka poberá rodičovský príspevok, a to vo výške 345,20 eura mesačne (od 1.8.2023) a prídavok na dieťa, od 1.1.2023 vo výške 60,- eur mesačne. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ v Malackách, okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 3.10.2023 súd zistil, že otec je vlastníkom nasledovných motorových vozidiel - U. S. U., rok výroby XXXX, Y. XXX, rok výroby XXXX a T. XXX, rok výroby XXXX.

5. Z rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 3T/94/2018-84 zo dňa 12.3.2019 súd zistil, že otec bol uznaný za vinného za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní tri roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní štyri doky s probačným dohľadom. Uznesením č. k. 3T/94/2018-183 zo dňa 27.10.2022 bolo rozhodnuté, že otec sa v skúšobnej dobe neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní tri roky vykoná (č.l. 132-135). Trestným rozkazom Okresného súdu Malacky č. k. 0T/54/2023 zo dňa 9.6.2023 bol otec uznaný za vinného za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní sedem mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č.l. 139 v spojení s č.l. 138).

6. Z výsluchu matky mal súd preukázané, že na podanom návrhu trvá. Uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do marca minulého roka. S maloletým sa otec naposledy videl v januári 2023, svoju vyživovaciu povinnosť si voči nemu neplní, len jedenkrát jej dal 100,- eur (v lete 2022). Vyjadрила sa tiež k svojim majetkovým pomerom.

7. Z výpovede otca súd zistil, že s návrhom matky nesúhlasí. Poukázal na skutočnosť, že matka uvádza klamstvá, nakoľko o maloletého mal záujem. Uviedol, kedy sa s ním v minulosti stretával. Vypovedal, že navrhované výživné nemá z čoho uhrádzať a počas výkonu trestu odňatia slobody požiadal o minimálne výživné. Vyjadril sa tiež k svojim majetkovým pomerom. Dodal, že na výžive maloletého sa nepodieľa.

8. Zo správ kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 31.5.2023 a zo dňa 26.5.2023 vyplýva, že matka odišla z domácnosti otca v marci 2022 z dôvodu, že ju bil. V súčasnosti žije v rodinnom dome v osobnom vlastníctve starej matky (zo strany matky). S otcom sa kolíznemu opatrovníkovi nepodarilo skontaktovať za účelom prešetrenia pomerov. Na základe vykonaného šetrenia kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti zo strany matky o maloleté dieťa, pričom navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a otcovi určiť výživné primerane potrebám maloletého a možnostiam a schopnostiam otca.

9. Podľa § 24 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoде, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu

budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

10. Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Zo zisteného skutkového stavu veci a z vykonaného dokazovania súd vyvodil záver, že návrh je dôvodný. Súd mal preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú od mesiaca marec 2022 (resp. podľa vyjadrenia otca od mesiaca január 2023) a uvedená úprava je potrebná v záujme maloletého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním mal súd objektívne preukázané, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka, kde má vytvorené stabilné rodinné zázemie. V starostlivosti zo strany matky neboli zistené žiadne nedostatky (viď správa kolízneho opatrovníka z prešetrovania pomerov, č.l. 41), preto súd aj bez návrhu s poukazom na odporúčanie kolízneho opatrovníka zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, nakoľko rodičia spolu dlhší čas nežijú (minimálne 17 mesiacov) a teda je v záujme maloletého dieťaťa rozhodnúť o výkone rodičovských práv v širšom rozsahu. Otec síce s návrhom matky v celom rozsahu nesúhlasil, bolo potrebné však prihliadnuť na skutočnosť, že otec sa v súčasnosti (od 30.8.2023) nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom predpokladaný koniec trestu má stanovený až na dátum 25.5.2027 (č.l. 138), z ktorého dôvodu nie je objektívne možné, aby zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Zároveň súd určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

16. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného je nutné rozumieť základné potreby, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky a podobne, ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Výraznou mierou sú potreby maloletého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov. Možnosti a schopnosti povinného sú dané jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činné osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. V danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a súd nie je viazaný nielen požiadavkou na úpravu od konkrétneho požadovaného času, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného.

17. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že mesačné výdavky matky v súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa sú vo výške 300,- eur. Pozostávajú z nákladov na stravu (100,- eur), plienky a ostatné hygienické potreby (80,- eur), oblečenie (70,- eur), pričom je potrebné zohľadniť pomerné náklady na bývanie (nájom) vo výške 50,- eur.

18. Súd v konaní skúmal schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Príjem matky v súčasnosti pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 345,20 eura mesačne a z rodinných prídavkov na jedno dieťa (č.l. 67). Otec maloletého dieťaťa na jeho výživu neprispieva, naposledy maloletému dal na Vianoce 2022 (matka uviedla rok 2023, v tom čase však už bol otec vo výkone trestu odňatia slobody) autíčko v hodnote 100,- eur a tašku s inými vecami. Jej mesačné výdavky sú vo výške cca. 280,- eur (nájom 100,- eur, strava 150,- eur, oblečenie 30,- eur, strava a oblečenie po odpočítaní výdavkov na maloleté dieťa). Otec nemá žiadny príjem ani výdavky, pričom od 30.8.2023 sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Pred jeho nástupom nemal takisto žiadny príjem ani výdavky, tieto mu hradila jeho mama. Naposledy mal príjem z podnikania (v roku 2022 si založil živnosť), a to celkovo v sume 3.000,- eur. Okrem vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je vlastníkom troch motorových vozidiel (č.l. 70 a nasl.).

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd otcovi určil výživné v sume 100,- eur mesačne s účinnosťou od 8.3.2023 (t.j. od podania návrhu) do 31.12.2023 a v sume 110,- eur mesačne s účinnosťou od 1.1.2024. Súd takto určené výživné považuje za primerané schopnostiam a možnostiam oboch rodičov, tak aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v jeho veku (dva roky a deväť mesiacov). Súd má za to, že navrhovateľkou deklarované výdavky na maloleté dieťa vo výške 300,- eur (spolu s pomernými nákladmi na bývanie 50,- eur) mesačne predstavujú odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré otec nenamietal. Súd má za to, že výdavky na stravu, oblečenie a hygienické potreby (plienky) nie sú pre dieťa v jeho veku neprimerané, práve naopak ich možno považovať za adekvátne. Určené výživné na maloleté dieťa tak považuje za primerané aj vo vzťahu k jeho odôvodneným potrebám. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov (§ 62 ods. 2 zákona o rodine).

20. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti po posúdení zisteného skutočného stavu veci a vyhodnotení vykonaného dokazovania so zreteľom na preukázané zárobkové možnosti a schopnosti otca, jeho výdavky a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa vychádzal z potenciality príjmov otca, ktorú ustálil v sume minimálnej mzdy. Súd si je vedomý skutočnosti, že v súčasnosti nemá otec žiadny príjem a vzhľadom na výkon trestu odňatia slobody a aktuálny nedostatok pracovných pozícií vo výkone trestu nemôže objektívne žiadny príjem dosahovať. Na druhej strane je však potrebné zobrať do úvahy, že uvedenú situáciu si zapríčinil sám spáchaním úmyselného trestného činu. Zároveň je potrebné zohľadniť, že pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody mohol pracovať a mať príjem dostatočný na plnenie si svojej vyživovacej povinnosti. Súd poukazuje najmä na skutočnosť, že je vyučený maliar a nemá zdravotné problémy, z ktorého dôvodu bolo v jeho možnostiach a schopnostiach nájsť si prácu a mať príjem, z ktorého by mohol plniť svoju zákonnú povinnosť vyživovať svoje dieťa. Od roku 2022 síce podnikal, dosiahol však celkovo príjem len v sume 3.000,- eur (pravdepodobne ešte v roku 2022). Súd už len dopĺňa, že pri určení sumy potenciálneho príjmu vychádzal z toho, že

okrem minimálnej pracovnej skúsenosti na základe živnostenského oprávnenia otec nikdy nepracoval a nemá teda adekvátnu prax pre vykonávanie pracovnej činnosti v odbore, na ktorý je kvalifikovaný. Z uvedeného dôvodu má za to, že je (resp. pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bolo) v možnostiach a schopnostiach otca pracovať na pozícii, kde by dosahoval príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy. Takisto súd uvádza, že je pravdepodobné, že sa vytvorí možnosť vykonávať pracovnú činnosť aj vo výkone trestu odňatia slobody. Súd na záver uvádza, že hoci otec nemá žiadny príjem, je možné zabezpečiť si finančné prostriedky na plnenie si vyživovacej povinnosti napríklad predajom svojho majetku, v danom prípade osobných motorových vozidiel. Zo správy Okresného riaditeľstva PZ v Malackách, okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 3.10.2023 bolo totiž preukázané, že otec je vlastníkom troch motorových vozidiel, a to konkrétne U. S. U., rok výroby XXXX, Y. XXX, rok výroby XXXX a T. XXX, rok výroby XXXX.

21. Skutočnosť, že otec bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa, ako to vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 3 Cdo 236/2018). Súd je teda oprávnený prihliadať aj na potenciálne príjmy povinného rodiča, t.j. na príjmy, ktoré mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky IV. ÚS 1181/07 zo dňa 6.2.2008 a III. ÚS 511/05 zo dňa 16.3.2006, v zmysle ktorých by opačný výklad čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd viedol k tomu, že dôsledkom úmyselnej trestnej činnosti povinného rodiča by bolo „zbavenie“ sa vyživovacej povinnosti voči maloletému a jej takmer úplné prenesenie na druhého rodiča vedúceho riadny život. Otec maloletého dieťaťa sa správal nezodpovedne, keď sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 3T/94/2018-84 zo dňa 12.3.2019 uznaný za vinného za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a trestným rozkazom Okresného súdu Malacky č. k. 0T/54/2023 zo dňa 9.6.2023 za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Uvedenou skutočnosťou nemôže byť maloleté dieťa poškodené, keďže otec si svoju situáciu odsúdením za úmyselné trestné činy na trest odňatia slobody zaviniť sám svojim nezodpovedným protiprávnym konaním.

22. Pokiaľ ide o určenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k jeho príjmu, v danom prípade súd určil otcovi výživné pre maloleté dieťa podľa odporúčacej tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR v rozsahu 18 % z minimálnej mzdy otca (t.j. zo sumy 615,- eura v roku 2024 a zo sumy 568,97 eura v roku 2023), a to s poukazom na nízky vek maloletého dieťaťa. Bolo takisto potrebné zobrať do úvahy tú skutočnosť, že celkové mesačné výdavky na maloleté dieťa dosahujú sumu cca. 300,- eur (spolu s pomernými nákladmi na bývanie 50,- eur), pričom na úhrade nevyhnutných potrieb maloletého dieťaťa majú povinnosť podieľať sa obaja rodičia.

23. S poukazom na judikatúru (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 88/2017) pri určovaní výšky výživného súd prihliada aj na tú skutočnosť, do akej miery sú potreby maloletého dieťaťa hradené zo štátnych sociálnych dávok, t.j. v danom prípade z rodinných prídavkov, ktorých výška je od 1.1.2023 v sume 60,- eur na nezaopatrené dieťa. Po jeho odčítaní zo sumy 300,- eur sa potom rodičia musia spoločne podieľať na finančnom zabezpečovaní potrieb maloletého dieťaťa sumou vo výške 240,- eur. Súd uvádza, že je potrebné zohľadniť, že v sumách výdavkov na maloleté dieťa nie sú zahrnuté ďalšie náklady súvisiace s výchovou a s celkovou starostlivosťou o maloleté dieťa, ktoré je povinná zabezpečovať matka či podiel na výdavkoch súvisiacich s chodom domácnosti (napr. energie a pod.) či na iných ďalších aktivitách súvisiacich s trávením voľného času maloletého dieťaťa. Výživné určené otcovi vo výške 110,- eur (s účinnosťou od 1.1.2024) tak síce predstavuje nižší podiel otca na úhrade týchto výdavkov (otec 110,- eur vs. matka 130,- eur), je však potrebné zohľadniť výkon trestu odňatia slobody otca, ktorý predstavuje objektívnu prekážku prispievať na výživu maloletého dieťaťa vyššou sumou (viď bod 20 odôvodnenia).

24. Keďže súd rozhodol o určení vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 8.3.2023 (t.j. v zmysle § 77 ods. 1 zákona o rodine), vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 8.3.2024 do 30.6.2024 vo výške 1.638,24 eura vypočítaný nasledovne: 900,- eur za mesiace apríl až december 2023 + 660,- eur za mesiace január až jún 2024 + 78,24 eura za mesiac marec 2023 (otec za uvedené obdobie na výživnom nezaplatil žiadnu čiastku). Súd otcovi v súlade s ustanovením § 232 ods. 4 CSP uložil povinnosť zaplatiť nedoplatok v mesačných splátkach v sume 90,- eur, a to pod následkom straty výhody splátok,

jednak s poukazom na jeho osobné a majetkové pomery, ale najmä s ohľadom na výšku nedoplatku. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený a nedosahuje žiadny príjem, nedisponuje tak finančnými prostriedkami potrebnými na jednorazovú úhradu nedoplatku na výživnom. Na základe uvedených skutočností je potom žiaduce umožniť povinnému otcovi zaplatiť nedoplatok na bežnom výživnom v splátkach. Súd pri určení výšky mesačnej splátky vychádzal zo skutočnosti, že nedoplatok na výživnom bude splatený do troch rokov, ktoré obmedzenie benefitu vyplýva zo súdnej praxe. V konkrétnom prípade s poukazom na vyššie uvedené je podľa súdu primeraná úhrada nedoplatku do osemnástich mesiacov, nakoľko kratšia doba by pre otca mohla znamenať výrazné finančné zaťaženie a prípadnú platobnú neschopnosť, dlhšia doba však nie je v záujme maloletého dieťaťa.

25. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, súd ho neupravil, a to najmä z dôvodu, že otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde sú možnosti stretávania výrazne obmedzené. Súd pri rozhodovaní vychádzal z vyjadrenia otca, ktorý navrhol styk počas výkonu trestu neupravovať (č.l. 118). Matka sa návrhom nedomáhala úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, neskôr na informatívnom stretnutí rodičov sa vyjadрила, že si nepraje, aby sa otec vôbec stretával s maloletým (č.l. 33) a vo svojej výpovedi pred súdom navrhla upraviť styk otca s maloletým dieťaťom za jej prítomnosti vždy v sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd uzavrel, že nateraz nie je vhodné upravovať styk otca s maloletým dieťaťom (ani nepriamym spôsobom), a to s poukazom (okrem už spomenutého výkonu trestu) aj na násilné správanie otca voči matke počas spolužitia, ktorého bol maloletý svedkom a aj napriek jeho nízkemu veku si ho môže pamätať. Súd má preto za to, že po vykonaní trestu by bolo vhodné opätovne upraviť rodičovské práva a povinnosti v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Predpokladaný koniec trestu u otca je dňa 25.5.2027 (podmienečné prepustenie dňa 10.1.2026), jedná sa teda o dlhšie časové obdobie odlúčenia maloletého dieťaťa od otca (minimálne ďalších osemnásť mesiacov) a podľa názoru súdu bude potrebné po prepustení z výkonu trestu opätovne vytvoriť vzťah, resp. obnoviť vzťah otca s maloletým dieťaťom, čo by počas výkonu trestu odňatia slobody nebolo dosť dobre možné. Súd tak nevyhovel návrhu matky upraviť styk otca s maloletým dieťaťom, a to aj napriek vyjadreniu, že sa s otcom nevedia takmer na ničom.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli naplnené podmienky, v zmysle ktorých by podľa CMP bolo možné účastníkovi trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zákona č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zákona č. 233/1995 Z. z.).